

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 16. de erroribus Henrici de Senis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

De erroribus Henrici de Sena.

S V M M A R I V M .

1. Henricus de Sena apostata caput Beghinorum.
2. Beghinorum errores quinque dānati a Ioa. xxij.
3. Secta Beguinorum prorsus damnatur.
4. Beguinorum excusationes friuolae.
5. Titulo tertij ordinis S. Francisci sese Beguini paliare atque honestare uicebantur.

Sextadecima quaestio est: Hæreses, & errores Henrici de Sena, ordinis fratrum Minorum Generalis sancti Ministri, non veri ordinis beati Francisci, sed fictitij: qui fratrum b^a communi statu ordinis dissidentium in partibus Tusciae, & in insula regni Siciliae caput fuit; qui sunt:

1. Ad hanc e^o respondemus, quod post condemnationem prædictarum duarum hæresum, & errorum de proprio, & communi, factam per dictum dominum Ioannem xxij. in constitutionibus, cum inter nonnullos, & Quia quorundam mentes, quamplures fratres Minores in partibus Tusciae, & insula regni Siciliae, dictis duabus constitutionibus non obtemperantes, sed eas potius condemnantes, à communi statu ordinis beati Francisci uitae, & moribus, ac etiam aliquantulum habitu dissidentes, ac totaliter deuiantes, sibi Henricum de Sena dicti veri ordinis sancti Francisci, cum prædictis suis cõplicibus fugitiuum, & apostatam, in Ministrum Generale talis peruersæ suæ congregationis & ordinis elegerunt, sibiq; præfecerunt magis in idolum, quam prælatum. Qui pariter Ministros, Custodes, Guardianos, remeritate consimili eligere præsumperunt, plurimos, ad eorum sectam recipere si que recepit licentiam predicandi, cõfessiones audiendi, cõcedere ausi sunt: ac sic in hæreses, & errores plurimos incidit. Quorum quidam statum, cum suis erroribus quinque, de quibus actum est supra eadem parte secundam; q. 8. idem dominus Ioannes pariter cõdemnauit, ac eos capiti mandauit per suam constitutionem, quæ incipit, Gloriosam, quæ est tenoris sequentis.

Extrauagans Ioan. xxij. qua damnantur errores Henrici de Sena & sequacium suorum.

Gloriosam d^a Ecclesiam: & infra. Et ne aliquid prædictarum blasphemiarum tolerabile uideatur, aut dubium; de plurimis eorum erroribus, aliquos non latere, & perinde nocere ualeant, præsentibus duximus adnotandos.

2. Primus itaq; error, qui de istorum officina tenebrosa prorupit, duas fingit Ecclesias, unam carnalem diuitijs pressam, effluentem diuitijs; sceleribus maculatam, cui Romanum præfulem, aliosque inferiores prælatos dominari asserunt: Aliam spiritualem, frugalitate mundam, uirtute decoram, paupertate succinctam; in qua ipsi soli, eorumque complices continentur: Cui etiam ip-

A si spiritualis uitæ merito (si qua fides est adhibenda mendacibus) principantur.

Secundus error, quo prædictorum infolentium conscientia maculatur, Venerabiles Ecclesiae sacerdotes, aliosque ministros sic iurisdictionis, & ordinis clamitat auctoritate desertos, ut nec sententias ferre, nec sacramenta conficere, nec subiectum populum instruere ualeant, uel docere: Illos fingentes omni ecclesiastica potestate priuatos, quos à sua perfidia uiderint alienos: quia apud ipsos solos (ut ipsi somniant) si cut spiritualis uitæ sanctitas, sic auctoritas perseverat. In qua e^o re Donatist. sequuntur errorem: qui olim facti schismate, ab unitate Ecclesiae recedentes, ita in sua secta Dei gratiam dixerunt esse coactam, ut nullus eam recipere esset idoneus, qui non foret ipsorum scelere maculatus.

Tertius istorum error in Valentinum errorem coniurat, quoniam & hi, & illi in nullum euentum asserunt fore iurandum: dogmatizantes mortalis criminis cõtagione pollui, & pœna teneri, quos contingerit iuramenti religione cõstringi. Quorum blasphemias pietas Christiana condemnans, non leuitate mota, sed utilitate aut necessitate coacta, ueritate præteritorum, atq; presentium, & certitudinem futurorum, iurandi religione cõfirmat: certissime tenens, quod nullatenus de suo genere potest esse peccatum, quod Christus exercuit, q. peccatum nõ fecit, sed peccatum omne sua passione damnauit: Iurauit etenim Dominus, iurauit & Apostolus Paulus: suæ operationis exemplo monstrantes, ad hoc tantum iuramentum esse prohibitum, ne iurandi facilitas frequentiam, frequentia cõsuetudine, cõsuetudo periurium introducat. Bonum est ergo iuramentum, p^o quod ueritas rerum diuino testimonio cõfirmatur. Sed malum est illi, qui eõ male utitur & à malo infirmitatis humanæ est, ut aliquis uerum proferens, iurare cogatur.

E Quarto huiusmodi impiorum blasphemia, de prædictorum Waldensium uenena fonte prorumpens, sacerdotes ritè, etiã & legitime secundum formam Ecclesie ordinatos, quibuslibet tamè criminibus profos, non posse conficere, uel conferre ecclesiastica sacramenta confingit.

Quintus error sic istorum hominum mentes obæcat, ut Euãgeliũ Christi in se solis,

hoc in tempore asserant esse completum: quod hactenus (vt ipsi somniāt) obiectum fuerat, immo prorsus extinctum.

Multa sunt alia, quæ ibi presumptuosi homines contra coniugij venerabile sacramentū garrere dicuntur: Multa quæ de cursu temporum, & fine sæculi somniant, Multa quæ de Anthichristi aduentu, quæ iam instare asserunt) stibilibi vanitate diuulgāt. Quæ omnia quia partim hæretica, partim infana, partim fabulosa cognoscimus, dānanda potius cum suis auctoribus, quā stylo prosequenda, aut refellenda censemus.

Et quia post prædicta adhuc insurrexit puerla quædam eorum Begardorum, & Beguinorū congregatio, incidentium in errores, & hæreses leuiter supra dictas: ideo idem dominus noster Papa Ioan. xxij. damnauit istam congregationem, & statum eorum per consimilem constitutionē quæ incipit: Sancta Romana, tenoris sequentis.

3 Extrauagans Ioannis xxij. qua Begardi, & Beguini damnantur.

Sancta, Romana, atque vniuersalis Ecclesia, cui auctore Domino licet immeriti præsidemus, sicut religiosa, & pia vota benigno favore prosequitur, sic supertuosos conatus insolentium hominū detestatur: videlicet ne sub ouina pelle gremem Dominicum truculentia lupi rapacis inuadat, sub pietatis imagine virus hæreticæ prauitatis obrepāt, & sub prætextu conuersationis angelicæ incautis mentibus spiritus malignus illudat. Cuius rei gratia factis est canonibus interdictum, ne aliquis nouū ordinem aut religionē inueniat, vel habitum nouæ religionis assumat. Sed qui cūq; ad religionem venire voluerit, ingrediatur vnā de religionibus approbatis. Nonnulli tamen profanæ multitudinis viri, qui vulgariter Fraticelli, seu Fratres de pāpere vita, ac Bizochi, siue Beghini, vel alijs nominib. nuncupantur in partibus Italiæ, necnō in insula Sicilia, Comitatu prouinciæ, Narbonen. & Tholosan. ciuitatib. & diocesis, & Prouincijs, alijsq; diuersis cismarinis, & vltamarinis partibus contra dictos canones habitū nouæ religionis assumere, congregationes & conuenticula facere, & superiores sibi ipsi eligere, nos, aut nominibus alijs appellāt: plurimos ad eorum sectā recipere, loca etiam de nouo construere, seu constructa recipere, in

† Habetur in ter extrauag. io. xxij. tit. de reli. dom. hęc autē imprefa est iuxta veritatem ipsiusmet cōstitutionis originalis, quā habuimus sub pendenti plūbo.

A quibus habitant in communi, publicè mēdicare, quali eorum secta foret vna de religionibus per Sedem Apostolicam approbatis, temeritate damnabili præsumpserunt, & præsumunt etiam incessanter.

4 Et vt ipsorum error, veritas, & impietas, religio reputetur: Plurimi eorum regulam ordinis fratrum Minorum, quam sanctus Franciscus instituit, se profiteri, & ad litteram obseruare constringunt: quam sub obedientia Generalis, vel Prouincialium Ministrorum ipsius ordinis nõ morentur. Prætententes se à sanctæ memoriæ Cœlestino Papa V. prædecessore nostro, huiusmodi status seu uitæ priuilegium habuisse, quod tamen etiam si ostenderet, non ualeret: cum bonæ memoriæ Bonifacius Papa VIII. prædecessor noster, ex certis causis rationabilibus omnia priuilegia ab ipso Cœlestino prædecessore concessa, quæ per ipsum Bonifacium non contingeret approbari, uirib. penitus uacauerit, dictumque uitæ priuilegium non inueniatur per eundē Bonifacium approbatum. Quidam autem eorum dictum habitum, & uiuendi ritum à quibusdam Episcopis, seu eorum superioribus, vel alijs Ecclesiarum Prælati se recepisse prætentunt, quos nec eis recipere, nec prædictis Episcopis, vel eorum superioribus, seu alijs Ecclesiarum Prælati concedere licuit contra formam Concilij generalis.

5 Nonnulli etiam ex ipsis asserentes se esse de Tertio ordine beati Francisci penitentium vocato, prædictum statum, & ritum eorum sub uelamine talis nominis saragū palliare, cum tamē in regula ipsius Tertij ordinis, talis uiuendi ritus nullatenus sit cōcessus. Et quia in errorum barathrum facilliter ruunt, qui conceptus proprios Patrum diffinitionibus anteponunt, ipsorum quam plurimi sicut fide digna relatione percipimus, à ueritate catholicæ fidei deuiantes, ecclesiastica sacramenta despiciunt, & errores alios student multipliciter seminare. Cum itaque talium damnanda temeritas in eiusdem fidei detrimentum, & fidelium scandalum, præfati Minorum, & aliorum ordinum opprobrium, & etiam suarum, & aliarum multarum animarum perniciem redundare noscatur: Nos sectam, ritum, & statum huiusmodi: Non obstantibus præmissis eorum excusationibus,

nib. quas friuolas reputamus, & quicquid per eos cōmuniter, vel diuifim, sub religionis, conuentus, collegij, seu congregatiōnis nomine, vel colore attētatū extitit, vel exiſtit, de fratrum noſtrorum cōſilio, auctoritate Apoſtolica, nullius fuiſſe & eſſe decernimus firmitatis: & quatenus de facto proceſſerunt, de cōſilio & auctoritate præmiſſis, reuocamus omnino, ac perpetuæ prohibitioni ſubijcimus, & ab Eccleſia Dei penitus abolemus. Eiſdē perſonis, & alijs quibuscunq; ſub pœna excommunicationis (quæ ſi ſecus fecerint, incurrere uolumus ipſo facto) iniungentes expreſſe: ne ſtatū, ſiue ſectā, & ritum huiuſmodi ab ipſis aſſumptum, ſectetur ulterius, vel ipſum de nouo aſſumere quoquomodo præſumāt. Epifcopoſ quoq; & corū ſuperiores, & etiā alios Prælatos quoſcūque, qui prædictis perſonis, uel alijs ritum viuendi, & habitum ſu prædictos, præter ſpeciale Apoſtolicæ ſedis auctoritatem, deinceps cōceſſerint, prædictæ excommunicationis pœnæ ipſo iure decernimus ſubiacerē. Dignum eſt enim ut adulterinas plantationes, quas nō pater cęleſtis, ſed humanæ temeritatis audacia plātat, Apoſtolici culminis cenſura diuelſat, nec patiatur in agro Dominico peruerſe cōgregatiōnis uepres excreſcere, cui ptoprium eſt diuina opitulante gratia, virtutes ferere, ac vitia radicitus extirpare. Nul- li ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reuocationis, ſubiectionis, abolitionis, uoluntatis, iniunctionis & conſtitutionum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Auinion. iij. Kalen. Ianuarij, Pontificatus noſtri anno Secundo.

COMMENT. XLI.

Hæreſes & errores Hærici de Sena. Hic Henricus ſicut conſtat ex extrauaganti domini Ioannis xxij. incipit. Glorioſam Eccleſiā, quæ in fine huius operis eſt impreſſa inter litteras Apoſtolicas pro officio ſanctæ Inquiſitiōnis, uocabatur Henricus de Sena. Emerſit autem Henricus in ipſo ſtatim initio Pontificatus Ioannis xxij. ad annos Domini MCCCXVI. ut clarius ex his, quæ paulo poſt dicemus, apparebit.

Qui fratrum à communi ſtatu ordinis, &c. hic locus in omnibus codicibus erat penitus deprauatus, ita ut nullus omnino ſenſus poſſet ſapius col-

A ligi: nos tamen ex reſponſione EymERICI ita emendauimus ut eſt impreſſus.

C Ad hanc reſpondemus, quod poſt condemnationem prædictarum duarum hæreſum, &c. factam in conſtitutionibus, Cum inter nonnullos. & Quia quorundam mentes. quamplures fratres, &c. Non uideo quomodo poſſim tueri EymERICUM dicentem hoc loco multos Fratres Minores, hoc eſt, Fraticellos ſibi cōſtituiſſe Miniſtrum Generalem Henricum de Sena, poſtquam dominus Ioannes xxij. edidit conſtitutiones incipientes. Cum inter nonnullos. & Quia quorundam. & propterea inſuper editam fuiſſe conſtitutionem incipientem, Glorioſam Eccleſiam. per quam Fraticello-

B rium errores pariter condemnauit, ac eos capi mandauit, non inquam uideo, quomodo eum tueri poſſim, cum conſtat apertiffime, ex tempore, quo publicatæ ſeu datæ ſunt prædictæ extrauagantes, illam quæ incipit: Glorioſam Eccleſiam. editam fuiſſe Pontificatus domini Ioannis xxij. anno Secundo, decimo Kalendas Februarij, quod tempus ut in commentario proxime præcedentis quæſtionis late diximus, incidit in initium anni Salutis MCCCXIX. conſtitutionem uero incipientem, Cum inter nonnullos. publicatam fuiſſe anno ſeprimo Pontificatus Ioannis xxij. hoc eſt, anno Domini MCCCXXII. & illam, quæ incipit, Quia quorundam. editam fuiſſe Pontificatus eiusdem Ioannis anno Nono, id eſt, Anno Salutis MCCCXXV.

C Rurſus in alio quoq; uidetur EymERICUS in hac quæſtione, memoria lapſus. nam poſtquam retulit fragmentum ex conſtitutione incipiente, Glorioſam Eccleſiam. ait conſtitutionem, cuius initium eſt, Sancta Romana. latam fuiſſe poſt prædictam, & condemnatā in cōſtitutione, Glorioſam Eccleſiā. quod tamen non eſt uerum, cum conſtitutio, Sancta Romana. edita fuerit aliquot diebus priuſquā ederetur conſtitutio, Glorioſam Eccleſiā. nepe tertio Kalen. Ianuarij Pontificatus Ioannis xxij. anno Secundo, id eſt, die xxx. menſis Decembris, anno Salutis MCCCXVIII.

D Res ergo hæc de exortu, & condemnatione Fraticellorum, & Henrici de Sena, & Michaelis de Caſena per diuerſas cōſtitutiones domini Ioannis xxij. facta, ita ſe habuit ſeruata ſerie & ordine temporum ex ipſiſmet conſtitutionibus collectos, quemadmodum copioſe docuimus ſupra ſuper quæſtione proxime præcedenti: quæ omnia uidentia ſunt, ut hæc apertius intelligantur. Hic uero lapſus facile condonandus eſt tanto uiro, cum in chronologicis & ſerie temporum facile erretur.

E Iam quæ in hac quæſtione commemorat auctor multo facilius percipiuntur, ſi legantur integre hæc conſtitutiones, incipientes, Glorioſam Eccleſiam & Sancta Romana.

d Glorioſam Eccleſiam: & infra. EymERICUS hic ex conſtitutione hæc ſolum deprompſit ac retulit Fraticellorum errores, omiſſis eorum conſtitutionibus ex diuina ſcriptura petitis. eſt autem hæc conſtitutio ualde elegans, & dactyliſſima, ſicut res ipſa iudicat, quæ ut dixi integra reſertur in fine huius operis, inter litteras Apoſtolicas pro officio

sanctae Inquisitionis.

Donatistarum error qualis.

In quare Donatistarum sequuntur errorē, q̄ olim, &c.] Donatiani vel Donatistae dicuntur ab Augustino in libro de haeresibus, c. 60. quos Philastrius in catalogo haeresum Montanistas quoque appellari scribit, & Parmenianos à Parmenione quodam, qui eorum successit erroribus atque falsitati.

Hunc vero errorem, quo Henricus & eius sequaces seu Fraticelli falso asserunt, Ecclesiam Dei apud ipsos solos remansisse, Donatistarum fuisse in dicat apertissime D. Augustinus in libro de haeresibus, c. 69. in hac verba. Donatiani vel Donatistae sunt, qui primum propter Donatum contra suam voluntatem Caecilianum Ecclesiae Carthagenensis Episcopum factum schisma fecerunt, obijcientes ei crimina non probata, & maxime quod a traditoribus diuinarum scripturarum fuerit ordinatus. Sed post causam cum eo dictam atque finitam, falsitatis rei deprehensi, pertinaci dissensione firmata, in haesim schisma vertuntur, tanquam Ecclesia Christi propter crimina Caecilianum, seu Vera, seu quod magis apparuit Iudicibus, falsa, de toto terrarum orbe petierit, ubi futura promissa est, atque in Africa Donati parte remanserit, in alijs terrarum partibus quasi contagione communicationis extincta. haec tenus Augustinus: ut vel hinc discamus, raras, aut nullas olim fuisse haereses, quas renascentes haeretici laebentibus saeculis non excitant. Emerferunt autem olim Donatistae circa tempora Liberij Papae, anno fere Domini CCCLV. III. Horum errores et schismata Optatus Afer, Episcopus Milevitanus, sex libris aduersus Parmenianum grauius confutauit. eum videto.

Donatistae quando exortii.

Tertius istorum error in Valdesium errorē conuertitur, quoniam & hi & illi in nullum euentum asserunt fere iurandum.] Diuus Bonauentura li. 3. Sentent. distm. 39. nunquam licere iurare, & Monachorum dixit fuisse errorem: sed Guido Carmelita in summa de haeresibus, tit. de haeresibus. Valdensium, capit. 2. & Aldesibus tantum tribuit: quod videtur verius. haeresis autem est asserere nunquam licere iurare, cum Deuteron. 6. dicatur: Dominum Deum tuum timebis, & per nomen eius iurabis, sed de hac re copiose beatus Thomas 2. 2. quæst. 89. art. 2. & Scotus lib. 8. de iustitia & iure, q. 1. art. 2. Repertorium Inquisitionum, verbo, iuramentum, et Fabianensis in sum. verbo, iurare, & Martinus Nauarrus in Enchyridio seu Manuali confessariorum, c. 12. nu. 4.

Error Valdesium, nunquam esse iurandum.

Quarta huiusmodi impiorum blaspheemia de predictorum Valdensium venenato fonte protumpens, Sacerdotes rite etiam & legitime ordinatos quibuslibet criminibus presbiteros, non posse conficere. Hoc sensisse Kaldeses aperte docet Eymericus supra q. 14. vers. decimus error, tradit amplius frater Raynerius ord. Prædicat. in summa de Catharis, eos sentire, nullum aliud sacramentum posse confici a ministro existenti in peccato mortali, unde ob hanc insignem dubitationem in magno periculo omnes, inquit, olim hi haeretici versabantur, sed non fuerunt primi Kaldenses huius erroris inuentores: nam & Donatistae olim idem asseruerunt, quæ

Error Valdesium à ministro peccatore nullum posse confici sacramentum.

A errore grauius refellit beatus Augustinus in libris de baptismo contra Donatistas, & li. 2. contra Parmenianum & lib. 2. contra Petilianum, c. 30. Sacramentum enim gratia dat Deus per malos, ipsam tamen gratiam per se ipsum.

Neque de hac veritate licet dubitare. c. quod quidam. 1. q. 1. tandem hoc definiuit Concilium Tridentinum, sessio. 7. de sacramentis in genere, cano. 11. & sess. 7. de baptismo, can. 4. Consciunt itaque plene sacerdotes peccatores, quicumque illi fuerint, vera Ecclesiae sacramenta, dummodo omnia, quæ ad essentiam sacramentorum spectant, seruauerint. Concilium Tridentinum d. cano. 12. sess. 7. de sacramentis in genere.

B h Sancta Romana, &c.] Legitur inter extraneas Joann. xxij. tit. de religio. domi. c. sancta Romana, & in Repertorio Inquisitionum verbo, beatae terciae Regule, fuit autem edita hæc Decretalis eo anno quo diximus paulo antea.

1 Congregationes, & conuenticula facere. In causis religionis à priuatis, hominibus celebrari conuenticula prohibitum est. l. conuenticula. c. de Episcopis & Cleri. l. 1. ff. de collegiis illicit. facit tex. in c. conuentionum. 1. 1. q. 1. & in c. excommunicamus. elem. 1. de haeret. s. adiuuimus. Neque carere haeresis suspitione tales de religione priuata congregationes, nec permitti ab Episcopis, vel Inquisitionibus debent, maxime si de nocte fiant, quod tempus magnis sceleribus est opportunus.

Academie tamen, seu litterariae exercitationes, quæ solent in illustribus Italiæ Vrribus, in priuatis nobilium & Doctorum domibus de multipli facientiarum genere celebrari: quibus sepe etiam de rebus theologicis dissertatur, cum in bonum finem elebrentur, exerceanturque ibi litteratorum ingenia, & multa alia commoda orientur, permitti possunt. argumeto d. l. 1. §. Sed religionis, ff. de colleg. illicitis. §. si quis de parentibus, aut h. ut cum de appellat. cognof. l. magistras. C. de profess. & medi. lib. 10. & argumento eorum, quæ norant Innocentius, & Hostiensis c. 1. de schismaticis, & in c. dilecti. de excessibus prælat.

In his Academicis curandum est, ut litterariae exercitationes à Catholicis, & prudentibus, & literatis habeantur: aliter enim periculum est, ne in theologia permisceantur errores. Rursus in his etiã priuatis Academicarum dissertationibus, & lectionibus ea sunt omnino seruanda, quæ diximus supra par. 2. super q. 10.

K Nec predictis Episcopis, vel eorum superioribus, seu alijs Ecclesiarum prælatis concedere liceat contra formam concilij generalis Innocentij III. in Concilio generali Lateranen. Roma habito anno Domini MCCXX. c. 13. ita canere: Ne nimia religionis diuersitas grauem in Ecclesia Dei confusionem inducat, summiter prohibemus, ne quis de cetero nouam religionem inueniat. Sed quicumque voluerit ad religionem conuertitur, nã de approbata assumat. Similiter qui voluerit religiosam domum fundare de nouo, regulam & institutionem accipiat de religionibus approbatis. hæc ibi, quod refertur in c. vl. de religio. domi. Hic vero locus, quem interpretamur, aperte indicat

dicat non esse minus Episcoporum, aut aliorum prelatorum Romano Pontifice inferiorum novas inducere religiones, aut nouis inductis auctoritatem dare, neque confirmare, hoc enim ad solum Papam spectat, cum ad communes, seu vniuersales Ecclesie catholice mores pertineat: plurimum enim refert, quomodo, qua forma, quibusque institutis Deus Optimus Maximus colatur.

QUESTIO XVII.

De obiectis Fraticellorum contra Constitutiones Ioan. xij. cum responsionibus ad illa.

SUMMARIUM.

- 1 Constitutiones Ioan. xxii. à Beguinis seu Fraticellis reiecte.
- 2 Sexdecim Fraticellorum obiecta pro defensione suorum errorum.
- 3 Baptizati ab hæreticis quando rebaptizandi sint, & quando non.
- 4 Romanorum Pontificum statuta quandoque in suis causis variant.
- 5 Nicolaus Papa iij. ab hæresis crimine defensus.
- 6 Romana Ecclesia ab errore in fide immunis.
- 7 Veniens contra determinationem Pape quando sit hæreticus.
- 8 James xxij. à nota inconstantie excusatur.
- 9 Romanis Pontificibus definita non sunt omnia irremocabilia.
- 10 Error venialis sanctitati non repugnat.

Decima septima questio est: Hæreses & errores, qui per nonnullos aduersarios veritatis (opponentes se dictis determinationibus factis per dictum dominum Ioanem Papam XXII. de proprio, & communi) asserunt mendaciter atque falsè, qui sunt.

- 1 Ad hanc respondemus, quòd post predictas determinationes factas de proprio, & communi in constitutionibus, Cum inter. & Quia quorundam, quam plures pseudofrateres Minores à communi vita, & moribus ordinis fratrum Minorum sancti Francisci deuiantes dixerunt, ac falsò asseruerunt, in scriptas hæreses, & errores sequi ex dictis constitutionibus, quas dominus Benedictus xij. dum esset Cardinalis, recollectit, atque soluit per modum qui sequitur luculenter.
- 2 Primo quidem asserunt pro sui erroris fundamento: quòd Apostoli, & religiosi vitam Apostolorum sequentes, non habuerunt, nec habent in rebus vsu consumptilibus, nec in non consumptilibus vsu, aliquod ius dominij, vel proprietatis, aut ius vtendi in speciali, vel in communi: sed tantum simplicem vsum facti, dominij, & proprietatis talium rerum penes alium remanente. Ad istud respondet dominus Benedictus, & dicit, quòd predictum fundamentum hæreticè

esse, declaratum est: prout in decretali, Cum inter nonnullos, continetur: quia (vt diligenter consideranti apparet) contrariatur diuinæ scripturæ sanctorum Patrum doctrinæ, & consuetudini totius Ecclesie.

3 Secundo dicunt: quòd predictam paupertatem fuisse Christi, & Apostolorum, determinauit dominus Nicolaus Papa III. in §. Porro abdicatio proprietatis omnium rerum, &c. in constitutione, Exijt.

Respondet, quòd licet illud in constitutione dicta contineatur, tamen ex scriptura diuina verum esse ibi non ostenditur, sed solummodo narratur. Et tamen iam nos ostendimus, quòd contrarium haberi potest ex scriptura Apostolica, & Euangelicæ: qua scriptura motus dominus non solum per Papam Ioannem declarauit dictam assertionem (si pertinax esset) hæreticam esse, sicut contraria diuinæ scripturæ. Nec hoc asserit simpliciter, & determinatè dominus Nicolaus, qui dictam constitutionem fecit, sed solummodo hoc dicit incidenter, & narratiuè. Posito etiam quòd determinatiuè diceret, non obstat, cum contrarium inueniatur in scriptura diuina, si diligenter attendatur: & nunc est per Ecclesiam determinatè, & patet etiam ex supra inductis in tractatu predicto.

4 Tertio dicunt: quòd in his, quæ pertinent ad fidem, vel mores, determinatè semel per summum Pontificem, non potest per alium reuocari: talis autem est assertio domini Nicolai de Christi, & Apostolorum paupertate.

Respondet, quòd falsum est: nam Petrum qui non ambulat recte ad veritatem Euangelij reprehendit, & corripit Paulus: vt patet ad Ga. 2. Et tamen non erat illi par, sed inferior. Item Stephanus & Papa determinauit, quòd nullus baptizatus per quoscuque hæreticos, veniens ad Ecclesiam catholicam rebaptizaretur: Sæctus autem Cyprianus cum multis Episcopis in Africa celebrans concilium, determinauit oppositum, vide licet, quòd baptizati à quicquidque hæreticis, si ad Ecclesiam catholicam veniant, sunt baptizandi: reprobas in hoc Stephanum Papam, vt patet in Cypriani epistolis ad Iubaianum, ad Stephanum & Pompeium. Concilium autem Nicænum vtraque opinionem Sancti Cypriani, & Stephani Papæ corripit, determinando quòd baptizati ab hæreticis non seruantibus formam Ecclesie, venientes ad Ecclesiam baptizentur: ab alijs vero hæreticis baptizati, non rebaptizentur: vt non sit contra articulum fidei, Et vnum baptisma.

5 Item per multos Romanos Pontifices determinatum fuit, quòd matrimonium factum infra septimum gradum consanguinitatis, debet separari: & quòd coitus cum muliere, quæ erat infra gradum dictum, erat incestuosus: vt patet 35. questio. 5. ca. Nullum. Hoc autem reuocatum est per alios, vt patet extra de consanguini. & affini. c. Non debet. vnde nunc licet in sexto, & septimo gradu consanguinitatis matrimonium fieri: vnde si aliquis mulierem in dictis gradibus existentem carnaliter cognoscat, non committit incestum.

6 Item per multos Romanos Pontifices determinatum fuit, quòd matrimonium factum infra septimum gradum consanguinitatis, debet separari: & quòd coitus cum muliere, quæ erat infra gradum dictum, erat incestuosus: vt patet 35. questio. 5. ca. Nullum. Hoc autem reuocatum est per alios, vt patet extra de consanguini. & affini. c. Non debet. vnde nunc licet in sexto, & septimo gradu consanguinitatis matrimonium fieri: vnde si aliquis mulierem in dictis gradibus existentem carnaliter cognoscat, non committit incestum.

7 Item per multos Romanos Pontifices determinatum fuit, quòd matrimonium factum infra septimum gradum consanguinitatis, debet separari: & quòd coitus cum muliere, quæ erat infra gradum dictum, erat incestuosus: vt patet 35. questio. 5. ca. Nullum. Hoc autem reuocatum est per alios, vt patet extra de consanguini. & affini. c. Non debet. vnde nunc licet in sexto, & septimo gradu consanguinitatis matrimonium fieri: vnde si aliquis mulierem in dictis gradibus existentem carnaliter cognoscat, non committit incestum.

T 4 Item